

վանք, երբեմն Քարակոփի վանք և երբեմն Խոտակերաց, *):

Թէ այսպէս և թէ այնպէս, խոռոք վերջացնում եմ Գիւնէի վանքի մասին և կրկին իշնելով նոյն անուն գիւղը, շարունակում եմ ճանապարհս գետի ափերով և մի ժամկց յետոյ համանում եմ մի անպիտան թրքաբնակ գիւղ, Կալսաղ անուն, Սորանից դէպի հիւսիս, բարձրաւանդակ սարի լանջում հայկական աւերակների վերայ և քանդուած եկեղեցու մօտ շինած է Կալսաղը անունով թրքաբնակ գիւղը, շրջապատ անտառի մէջ, Աւերակների հետ և գիւղի անունը ունի հայկական ծագում:

Կաւշուղից դէպի արևելք, գետի ձախ ափում, կայ մի այլ թրքաբնակ գիւղ Կալսաղը կամ Ղալսիլը, կամ ներքին Զանի անունով, ուր կանգնուն կայ մի փոքրիկ սագաշէն կամարակապ եկեղեցի արևմտեան դռնով, առանց թուականի և արձանագրութեան, որ նոյն գիւղացի Փիրի Զիլֆղար օղլուն մարագի տեղ է ծտռայում: Գիւղի մօտ, ձորի մէջ, գետակի վերայ հնուց եղած է միակամար քարաշէն կամուրջ, այժմ խոնարհուած:

Յիշեալ Կաւշուղ գիւղից կէս վերստաչափ անցած՝ ես հանդիպում եմ երկու գետակի խառնուրդի: Նոցանից մինը հոսում է արևելեան, իսկ միւսը հիւսիսային կողմից: Վերջին առուակով աստիճան առ աստիճան կը արձրանամ Այսանի գիւղը կամ Աշապէսի լանդը:

ՔԱԶԲԵՐՈՒՆԻ.

ԱԶԳԱՅԻՆ

Նորին Վեհափառութիւն Յուլիս ամսոյ 3-ին բարեհաճեցաւ գնալ Յիշերականի ամարանոց, վանուց ներքին և արտաքին գործերի հսկողութիւնը յանձնելով Գեր. Թագէոս Արքեպիսկոպոսին մինչև իւր վերադարձը, պատուիրելով իւրաքանչիւր պաշտօնատեարց արթնութեամբ հսկել իւրեանց գործերին:

(*) Զալալ. Ճանապ. Հ. թ. երես 170.

Աղէքսանդրապօլիցի բարեպաշտուհի տիկին Ցիրուհի Պետրոսի սեան և իւր որդի Պ. Արտաշէս Բարսամեանց ձեռամբ բարեկ. Մեսրովք քահանայի Գիւլութեանց նուիրել են 50 ըուբլի տեղոյն Սահականուշեան օրիորդաց դպրոցին, խնդրելով որ ամէն տարի Վարդանանց տօնին Հոգեհանգիստ կատարուի ի յիշատակ հանգուցեալ Վարշամայ Բարսամեանց: Գովաւթեան արժանի է սոցա այս բարեպաշտական գործը:

ԴԱՏԱՏԱՆԱԿԱՆ

ՔԱՂՈՒԱԾՔ.

Յունիս 1. Ա. Սինօդ Հիմնուելով Վրաստանի և Խմերէթի Կոնսիստորիայի յայտարարութեան վերայ ընդ համարաւ 2039 ի 18 Մայիսի, հրամանագրեց նմին, Տվիխսոյ Գնունի Գէորգ քահանայի անվայել գործոց համար ենթարկել նորան երեքամսեայ ապաշխարսանաց ի վանս Հաղբատայ ի խրատ և ի զգուշութիւն այլոց քահանայից,

Յունիս 3. Ա. Սինօդն լսելով Շամախուոյ առաջնորդ Պեր. Մեսրովք Արքեպիսկոպոսի Միքատեանց յայտարարութիւնը ընդ համարաւ 145 ի 20 Ապրելի տարւոյ, յայտնեց նորան թէ, ի գէպս թաղման անձնասպանից, պէտքէ օրինական համարել բժըշկաց վկայականներն Հոգեկան հիւանդութեանց համար, որով կապացուցանեն թէ, անձնասպանութիւնն յառաջացել է յանդայութեանց կամ ի խելագարութեանց, և նոյն վկայութեան հիման վերայ թաղել ինքնատպաններն, բայց ոչ հանդիսաւոր յուղարկաւորութեամբ կամ խմբով Հոգեպրականաց, այլ մի միայն ծխատէր քահանայի ձեռօք:

Յունիս 22. Ա. Սինօդն Հիմնուելով Վաղարշապատու գործակալ Գրիգոր քահանայի Տ. Գրիգորեան յայտարարութեան վերայ ընդ համարաւ 66 ի 27 Ապրելի, հրամանագրեց նոյն գործակալին թոյլ տալ ներքին Խաթունարխ գիւղի եկեղեցւոյ շինութեան համար ընտրուած Հոգաբարձութեան՝ նորոգել նոյն գիւղի Ս. Նշան Եկեղեցին իւր սեպհական արդիւնքով և Ժողովրդոց օժանդակութեամբ: